KONSTREVY
NR 3

"Vi ha inte längre tid att praktiskt arbeta i konsten eller ens att lära den genom att utöva den. Vi måste därför söka vår tillflykt till genvägar — till teorien",
säger 1782 Mazreliez i ett brev till Ehrensvärd.

Läs om detta och mycket annat, skrivet av ALBERTUS PICTOR av Brita Bjurström och Sven Erixson, EDOUARD VUILLARD av Georges Duthuit, OSCAR HULLGREN av Edvard Wallenqvist, JOAN MIRO SOM KERAMIKER av Tyra Lundgren och se de vackra 1dagsdörrna från utst. Kleo, Skåld, Limqvist, Art Concret, Bjurström, Halmstadgruppen.

Prenumeration i bokhandeln eller per postgiro 505 75 Ahlén & Åkerlunds tryen-avd. Pren. pris kr. 27:—, konstföreningsmedlemmar och utövande konstnärer kr. 22:—. 6 häften per år.
Pris kr. 5:—.

SYNDIKALISTISK SAMHÄLLSKRITIK

ETT ANTAL ARTIKLAR av tidningen Arbetarens redaktör, *Albert Jensen*, har samlats i bokform *(I frihetens och fredens tjänst,* Federativs förlag, 7: 50). Jensen, som nyss fyllde sjuttio år, hör till den syndikalistiska rörelsens trognaste och skickligaste kämpar; den korta levnadsskildring med vilken boken inledes ger oss bilden av en man som ihärdigt, under motgångar och förföljelser, verkat för en i ungdomen förvärvad och sedan stadigt fasthållen åskådning. Boken ger oss en god föreställning om denna åskådning sådan den kommit till uttryck i en tidningsmans dagspolitiska insatser. Det är en sympatisk utopism som här träder oss till mötes i form av angrepp mot härskande eller inflytelserika riktningar i samtiden.

Albert Jensen

Enligt en tankegång som utbildades långt före Marx, men i väsentliga punkter övertogs och utformades av denne, ser syndikalismen — särskilt sådan Jensen utvecklar den — det ondas upphov i staten. Jensen förklarar att "staten är människoliehetens värsta olycka . . . den organiserar och genomför den systematiska ofreden . . . den sätter makten i högsätet och utnämner den till rätt". Om staten inte funnes, skulle i stort sett allt vara bra. "Människorna går inte omkring och slår ihjäl varandra i det dagliga livet. Det behövdes en stat för att förvandla honom från människa till odjur. Utan staten hade han fortsatt att vara en människa som naturligt inordnat sig i frediiga värv, som arbetat och skapat, som haft glädje i livet, trots dess brister och avigsidor." Därför skall staten avskaffas och en lösning vinnas genom "producenternas eget övertagande av förvaltningen av produktionsapparaten".

Det är alltså Rousseaus tro på människornas naturliga godhet och samhällets förderfvliga inflytande som här går igen. Varje länk i den korta tankekedjan är lika svag. Människor som inte lever i en med tvångsmakt utrustad organisation känner vi inte till. I de primitivaste samhällsformer råder styrkan och våldet; Hobbes fantasier om människornas ondska i naturtillståndet är i varje fall mera realistiska än Rousseaus drömmar om den ädle vilden. Ett liv i "fria producentgrupper" utan något slags statlig ordning är otänkbart annat än som ett liv i otrygghet och elände. Att avstå från politisk verksamhet i avvakten på statens undergång är lika fåfängt som att inskränka sig till att hoppas på Guds ingripande eller den mänskliga naturens fulländning.

Den förening av utopism och politisk asketism som syndikalismen företräder kan emellertid i praktiken bilda bas för helt skilda förhållningssätt. Den kan tjänstgöra som ett slags alibi; den egna åskådningen — uppenbart omöjlig att förverkliga — blir blott ett försvar för overksamheten och överlunsen, ett avlatsbrev för ansvarslösheten och högfärden. Den kan också ägga till en fri och hänsynslös kritik, till en politisk aktivitet utan de hämningar och hänsyn som det partipolitiskt inriktade arbetet med nödvändighet medför. Tidningen Arbetaren och dess redaktör har i stort sett motsvarat den senare karaktäristiken, även om draget av universell irritation stundom blivit dominerande.

Genom denna oräidda, energiska och helt obunina kritik får Jensens bok sitt värde. I kommunismen likaväl som i nazismen och fascismen ser han exempel på den statstotalism som strävar att göra den i och för sig förhatliga staten till herre över alla den enskildes handlingar. Han strider mot den fiende som för tillfället synes starkast utan att ett ögonblick vilseledas av taktiska beräkningar. En socialistisk planhushållning, vare sig den kommer till stånd i socialdemokratisk eller kommunistisk regi, leder till den medborgerliga frihetens undergrävande och människornas förvandling till slavar under ett fåtal byråkrater. Pressfriheten är medlet framför andra att skydda den enskildes frihet. "Att med berätt mod beröva en människa hennes syn är ett nidingsdåd. Att med berätt mod beröva allmänheten den press som är allmänhetens synorgan är också sått nidingsdåd." Genom en förkunnelse av denna art blir syndikalismen ett salt i svensk politik och svenskt arbetarrörelse.

Herbert Tingsten

Nytt serum i kampen mot barnförlamning

Från Dagens Nyheters Göteborgsredaktion

GÖTEBORG, onsdag. **Svenskfödde doktor Eskil Lee i Boston har enligt ett privat meddelande till en Göteborgsläkare uppfunnit ett blodserum som sägs handlingsverkligt bota alla förlamningar, även barnförlamning. Uppfinningen gjordes i Boston, USA.**

Professor Gunnar Olin vid Statens bakteriologiska laboratorium och professorn i virologi vid Karolinska institutet Sven Gard ställer sig ganska skeptiska till det konfidentiella meddelandet.

— Dep, saken känner jag inte till, säger professor Gunnar Olin. Det förefaller mycket anmärkningsvärt. Tidigare har man knappast lyckerats med en lösning på den vägen, och man måste nog ställa sig tveksam åtminstone tills utförligare uppgifter kommer fram.

Att ett serum skulle bota förlamningar är i och för sig ganska orimligt, fortsätter professorn. Om man kan få fram en serumverkan, skulle den väl närmast vara förebyggande. Ett så kortfattat meddelande säger ju inte mycket — kanske är det så att detta serum inte botar förlamningarna, utan att man just fått fram den förebyggande verkan.

— En del försök i denna riktningen har väl gjorts förut, säger professor Sven Gard, men resultatet har varit nedslående. Beträffande detta meddelande låter det sig ju knappast kommenteras ännu.

ATT RESA TILL ROM

Någon verkligt bra Romguide finns inte på svenska. Det är därför inte utan vissa förväntningar man öppnar *Sigge Hommerbergs Om ni reser i Rom* (Allhem, inb. 12: 50). Och för all del, det är ingen dålig bok. Men det är lätt att hänga upp sig på författarens jargong. "Nej, titta! Där kommer en figur i grön hatt med fjäder. Är det Max Hansen i "Vita Hästen"? Nej, det är det inte. Det är en italiensk passpolis, så ta inte upp några applåder." Den som finner sådant tröttsamt hinner bli rätt utmattad innan boken tar slut.

Bokens största förtjänst är dess redige uppställning. Det finns goda register, det är lätt att hitta, och den inhäftade Romkartan är förträfflig. Det känns också vilsamt med en guide som är systematiskt uppställd. 8-dagarsidén var på sin tid ett piggt uppslag, men frågan är om den inte har övervlert sig själv; en disposition som bygger på en bestämd dagsindelning är och förblir konstlad. Man behöver inte återgå till Baedeker för det. Framtidens melodi för semesterfarare blir kanske en resehandbok som har det gemensamt med 8-dagarsböckerna att den är ledigt skriven och begränsar sevärdheterna till vad som rimligtvis kan hinnas med när man inte har alltför många dagar till förfogande, men som dessutom är klart och sakligt disponerad. "Om ni reser till Rom" är utan tvivel ett steg i rätt riktning.

Speciellt berömvärda är kapitlen om Forum Romanum och Palatinen med de infällda vandringsskisserna och den översiktliga numreringen av byggnadsresterna; det är vägledning i ordets egentliga mening.

I en rad kapitel finner man råd och anvisningar om hotell, butiker, nöjeslokaler, restauranger och kommunikationer. Hommerberg menar att det är bäst för en Romturist att ta in på något hotell i stationens närhet. Och det är naturligtvis — i Rom som alltid — bekvämt när man kommer och när man far. Men nog är det rätt obekvämt medan man är kvar i Rom. Större nöje har man av att bo nära Piazza Colonna: då är man mitt i stan, nära en rad av de främsta sevärdheterna och många av de bästa butikerna och restaurangerna och dessutom med ett maximum av busslinjer till allt förfogande — Hommerberg påpekar med all rätt att Rom bör ses med hjälp av buss. Rätt gåtfullt är det att hotellen nära Via Veneto har kommit så på modet bland svenska turister, det är en trakt som ligger ordentligt långt på sidan och är tämligen intetsägande.

Men bortsett från hotellvalet finna det inte mycket att invända mot förfarens praktiska vinkar. På ett par punkter är de redan föråldrade: buss- och spårvagnstaxorna har höjts, och loggmarknaden nära Maria Maggiore är inte längre så pittoresk som för bara ett par månader sedan — den har fått maka ihop sig längs piazzans innersnittar, så det är inte mycket kvar av dess forna glans. Det är inte riktigt att alla biografer utom två följer non stop-principen; det är i själva verket gott om biografer som börjar på bestämda tider, och det är heller ingen brist på goda bilder. Att pollo skulle betyda kyckling och att man skulle löpa någon risk att behöva äta kyckling dag ut och dag in på Roma restauranger är det svårt att gå med på; hålla dessutom. Att "idel brilianta artister" skulle uppträda på friluftsoperan i Caracallas termer är en kraftig överdrift. Vad författaren menar med "trafikbil" är omöjligt att räkna ut, vilket är förargligt, eftersom han bestänt avråder läsaren från att begagna dem; det tycks vara något busslikn:nde fordon som emellertid helt har undgått anmälarens ögon.

"Om ni reser till Rom" är mycket rikt illustrerad, och kanske är det detta som förklarar det tämligen höga priset. Några sidor på slutet innehåller summariska presentationer av Milano, Venedig, Florens, Neapel och Capri.

I. W—s

Amerikanska studenter på Stockholmsbesök

En grupp på 20 amerikanska studenter kom på onsdagseftermiddagen till Stockholm. De skall inkvarteras i privata familjer för att få tillfälle till umgänge med jämnåriga svenska ungdomar. Bakom deras resa, som närmast gått från Rotterdam, står den amerikanska organisationen "Experiment in international living". Till vänster på bilden den glade Donald Murray från New Jersey, och bredvid hälsar några av studenterna Stockholms på Centralen.

Höjda kvoter för importen av textilier

Handelskommissionen är beredd att utställa blocklicenser för textilhandelns import från Belgien-Luxemburg, Danmark, Frankrike, Storbritannien och Tjeckoslovakien. I samband härmed höjes importörernas disponibla kvot till 35 proc. av grundkvoten. Garanti ges dock inte för att varje importör nu kan få licenser helt upp till denna gräns, då nämligen summan av hittills fristående kontingentbelopp motsvarar endast 33.7 proc. av importörernas sammanlagda grundkvoter.

50 proc. av envar av nu fristående kontingenter för strumpor fördelas inom ramen för disponibel kvot efter vederbörande licensanskandes basårsimport av strumpor. Blocklicenser under 100 kr. utställs inte, om inte importör har gjort framställning därom.

Vidare är HK beredd att utställa licenser för handelns import från Storbritannien och Tjeckoslovakien av vissa korta varor. Vid denna licensering fördelas beloppen vart för sig efter vederbörandes totala import av ifrågavarande varuslag under 1946.

Import av tråvaror licensieras från Belgien, Danmark, Frankrike, Jugoslavien, Nederländerna, Ungern, Brittiska Västafrika och Siam. Grund för kvoteringen är cif-värdet av licensökandes totala införsel av vederbörande varuslag under åren 1946—1948. Import mot hårdvaluta medges endast undantagsvis.

HK är också beredd att licensiera musikinstrument från Danmark. Samma dag skall också ansökan om licens för reservoarpennor från Danmark vara inne. Reservoarpennorna kvoteras efter medelvärdet av vederbörandes totala import under åren 1946—1948 av reservoarpennor med undantag för kulspetspennor och lösa stift. Kulspetspennor licensieras inte på den danska kontingenten.

Slutligen är kommissionen beredd att licensiera diverse varor. Avsedda för damhattfabrikanter, modister och vissa modegrossister. Fördelning sker efter vederbörandes totala import av resp. varuslag under 1946. Denna import gäller Belgien, Danmark, Frankrike, Nederländerna, Storbritannien och Tjeckoslovakien. Från Belgien-Frankrike och Jugoslavien licensieras även capelliner, strumpor och hattifik för damhattfabrikanter samt modist- och grossistfirmor. Fördelningen sker enligt bestämmelserna härför av den 23 mars 1949.

För de första varuslagen gäller vissa ansökningstid, som framgår av handelskommissionens cirkulär.

Arméchefen önskar förenkling i fred

Undersökningar pågår för närvarande om möjligheterna att ytterligare begränsa arméns fredsorganisation och därigenom fredskostnaderna.

Chefen för armén meddelar i samband med anslagsäskandena för kommande budgetår att det skall prövas, om icke fältförbandens mobiliseringsorganisation i delvis bör överföras från fredstruppförbanden till försvarsområdesstaberna, som för närvarande endast mobiliserar lokalförsvarsförband. Det hela är emellertid för på lång sikt, särskilt med hänsyn till de betydande ekonomiska konsekvenserna i samband med förderliga byggnadsarbeten.

Hittills gjorda förändringar, framhåller arméchefen, har gjorts så att krigsorganisationens kvalitet, kvantitet och mobiliseringsberedskap bevarats.

Finne stal i Skåne, fick straffarbete

Den strax före midsommar hämtade finnen från Helsingfors, som förövat fyra inbrott i Hälsingborg, varav två på Terrassrestaurangen, dömdes på onsdagen för inbrotten och för att han illegalt tagit sig in i Sverige till 1½ års straffarbete.

Hans ostlädrade kumpan slapp undan med dagsböter. Finnen blev tidigt förhörsklo, och lärde sig inte läsa förrän vid 20 års ålder. Under kriget uppger han sig ha blivit be-

Rik Göteborgsfru blev sol och vårad

För sol och vår i mindre skala, förfalskning och grovt bedrägeri sitter en 33-årig man anhållen hos Hälsingborgspolisen. På skilda håll i landet har han lurat firmor där han varit anställd, i de två senaste fallen på sammanlagt 6.000 kr.

En förskild fru i Göteborg i god ekonomisk ställning lurade han av 250 kr. Därefter förfalskade han hennes namn på en postanvisning och fick så ut 100 kr. Han blev fast efter anmälan av Göteborgsfrun. Tidigare har mannen dömts villkorligt. Han erkänner till en del. (DN, Hälsingborg.)

lönad för att han fällt åtta ryssar. (TT, Hälsingborg.)

Katasons MAT-TIPS

Läcker mat för varma sommardagar

Rökt Lax
„ Ål
„ Makrill
Nyrökt Böckling
Färsk fisk i riklig sortering i samtliga våra fiskbutiker
Räkor pr hekto 60 öre

Köket rekommenderar
"Carl Larssons
Gourmetgryta"
Innehåller:
Skivor av fläskfilet, njure, potatis och lök kokt i buljong och vitt vin. Pris pr styck 2:75
Tårtor
Sans Rival - Prinsess - Maräng mocka - Creme - Cuba - Apelsin m. fl. sorter.

Enrisrökt sidfläsk
pr kg 5:10
Fläskkotlett .. pr kg 6:—
Färsk fläskbog pr kg 3:90

Carla poulé
pr kg 5:60
Rimmad oxtunga
pr kg 6:50
Oxlever ..... pr kg 5:—
Lammstek pr kg 6:20
Lammbringa . pr kg 5:—
Kalvstek
pr kg 6:20—5:70
Kalvbringa
pr kg 3:90—3:50
Kalvfärs ..... pr kg 4:80
Kalvbräss .. pr hekto 1:50

Kantareller pr lit. 2:50
Champinjoner
pr hekto 90 öre

Sockerärter
pr hekto 35 öre
Spritärter .... pr kg 1:—
Morötter, skivska
pr knippa 40 öre
Morötter, mälar
pr knippa 80 öre
Blomkål .... pr kg 1:25
Vitkål ..... pr kg 60 öre
Tomater pr hekto 40 öre
Stor Sallad .. pr st. 30 öre
Rädisor pr knippa 12 öre
Grön Gurka ... pr kg 1:50
Kronärtskockor "Kardborrar" .... pr st. 1:50

Jordgubbar - Smultron - Blåbär - Hallon - Melon - Bigarråer - Persikor

Prins Wilhelms Kaffe
Kungligt gott i bleckburkar och arombevarande plioiilmförpackningar.

Carl Larssons LIVS

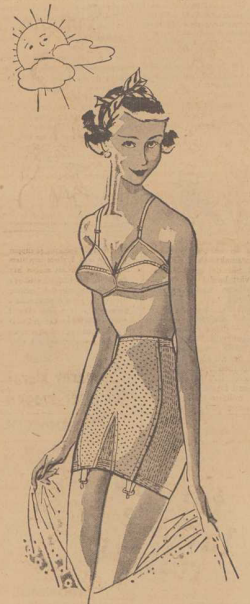

Så svalt i sommarvärmen

Hamers

Modellen får gärna vara densamma året om, men materialet i korsetten bör vara speciellt svalt och luftigt sommartid.

Denna modell från Twilfit, behagligt smidig och följsam, är i den rätta sommarkvaliteten: lätt stramaljtyg med infällningar av förnämlig resår. Den finnes i två längder för respektive kr. **28:50** och **25:50.**

Idealisk för varma sommardagar är också denna tunna, välskurna bysthållare av finaste nylonsiden för endast kr. **11:50.**

Twilfit

landets ledande korsettaffär

california blazern

av helylle, ofodrad med eller utan slag i flera trevliga färgkombinationer. En underbart härlig sommarblazer för

endast **29:-**

BERGMANS

HERRKONFEKTION • MÄTTBESTÄLLNING • 1:a klass SKRADDERI • HERREKIPERING

ODENGATAN 92 — hörnet av Sigtunagatan

© Tingstensamlingen Publicerad med tillåtelse av Dagens Nyheter AB.